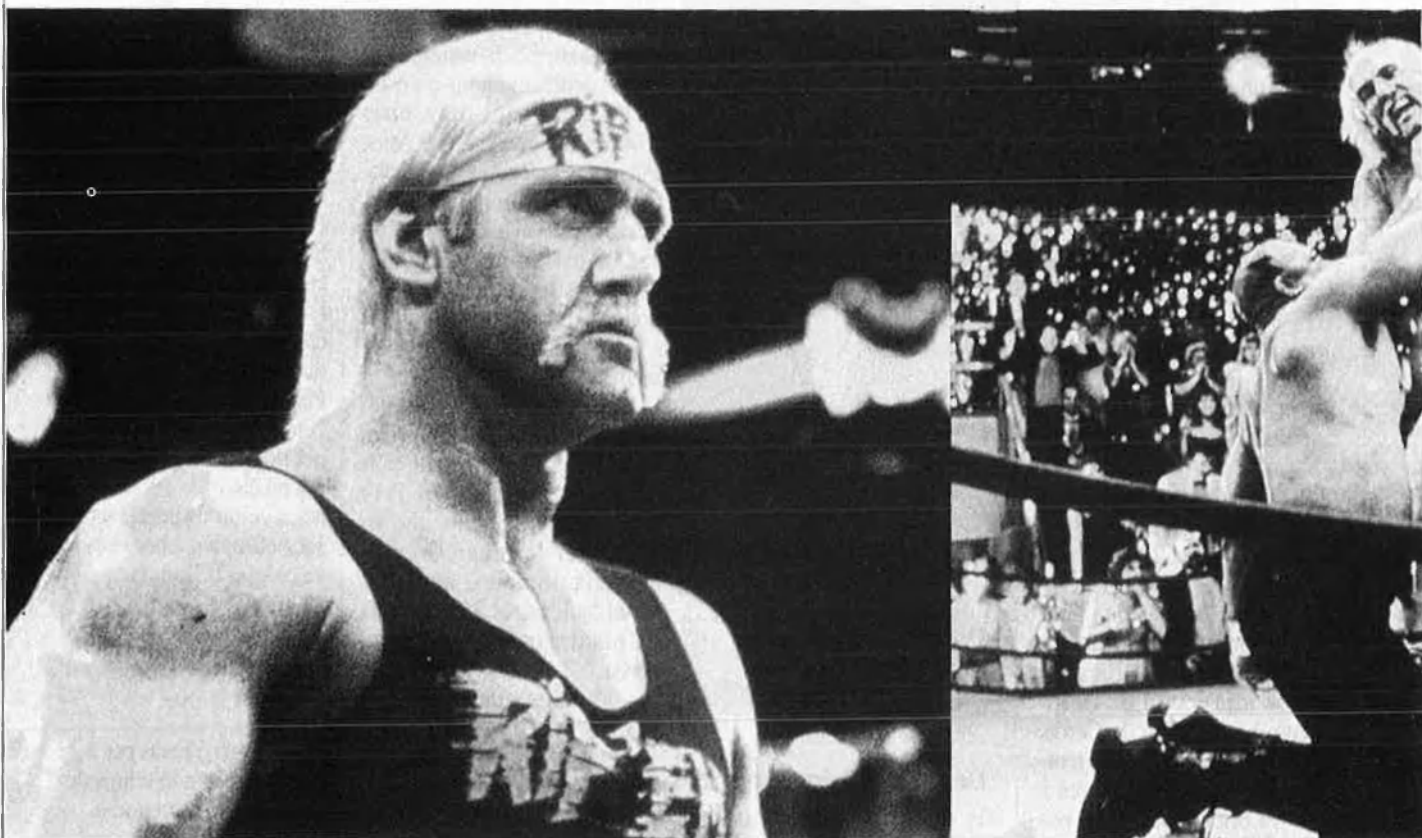

'Wrestling': el circ televisiu

Els grecs del segle V a.C. mai hagueren pogut imaginar que la lluita acabaria transformada, vint-i-cinc segles després, en un macrospectacle circense –el wrestling– que des dels Estats Units és difós per tot el planeta a través de la televisió.

El wrestling és la versió televisiva del catch.

En realitat l'antecedent més directe del *wrestling* en el món antic no seria la noble i formativa lluita greco-romana sinó l'espectacle bàrbar i demagògic dels combats de gladiadors del circ romà. A diferència de la diversió predilecta del poble romà, el *wrestling* no és un espectacle tràgic i sagnant. Al contrari, és la forma de lluita més inofensiva que existeix malgrat l'espectacularitat dels cops, puntades de peu i caigudes que es produeixen en aquest tipus de combat.

El *wrestling* és la versió sofisticada i televisiva del que a Europa i Llatinoamèrica

coneixem des dels anys vint com *catch* o *Catch as catch can* (agafa com pugues), segons la vella expressió anglesa, i que va gaudir d'una certa popularitat al nostre país durant la dècada dels cinquanta. Des dels seus inicis en els barracons de fira de Chicago i Nova York a principis de segle, la lluita lliure americana o "catch" s'havia mantingut sempre com un espectacle marginal que no va interessar massa ni al cinema ni a la televisió americana fins a la passada dècada.

Curiosament a Llatinoamèrica –Argentina i Mèxic sobretot– el cinema va convertir aquest antic esport en un

dels espectacles populars amb major acceptació. Fanto-mas, El Santo, Blue Demon o Rayo de Plata foren alguns dels lluitadors emmascarats que van fer carrera com a galants cinematogràfics durant la dècada dels seixanta. Als Estats Units, però, l'afició a la boxa, captivada durant quasi dues dècades per l'espectacularitat dels combats de Muhammad Alí, va mantenir el *catch* com un espectacle de segona fila dirigit sobretot a la forta minoria hispana dels estats de Nova York, Califòrnia i Texas.

Quan la televisió per cable va fer la irrupció als Estats Units a finals de la dècada

dels setanta, encara no tenia el poder econòmic per a competir pels drets televisius dels esports amb major audiència –futbol americà, bàsquet i beisbol– monopolitzats per les tres grans cadenes de televisió americanes.

La modesta televisió per cable va optar per incloure dins de la seua oferta de programació esportiva, el devaluat i obscur món del *catch*, intentant crear un nou tipus d'espectacle teatral més prop dels concerts de rock que la lluita lliure americana tradicional.

L'encert més gran dels promotors del *wrestling* fou, sens dubte, el de crear un

star-system de lluitadors dotats de vida pròpia més enllà dels quadrilàters i amb una personalitat molt definida. Els anònims i silenciosos lluitadors de *catch* foren transformats en excèntrics i vociferants gladiadors inspirats en els superherois dels còmics, les pel·lícules de

En poc de temps el públic americà estava més interessat per conèixer les aventures i desventures de Hulk Hogan o les perverses maquinacions de Terratrèmol que per veure'ls lluitar sobre el ring. Cada combat es configurava com el desenllaç d'una trama més enrevesada que la de

zats el campionat mundial de *wrestling* que al llarg de l'any es disputa en les principals ciutats dels Estats Units i Canadà— el públic acudeix d'una forma multitudinària als gegantescos coliseus i estadis nord-americans per a corejar els noms dels lluitadors més populars i per vilipèndiar els

The Ultimate Warrior (L'últim Guerrer) a Toronto (Canadà) va batre el rècord absolut d'assistència a un recinte tancat. 96.000 persones s'agarrifaren amb els crits primitius de The Ultimate Warrior quan va guanyar el títol de forma poc ortodoxa. Hulk Hogan, però, va reconèixer

terror i la ciència-ficció i el món del rock and roll. La política de blocs i els prejudicis racials de la societat americana foren també elements imprescindibles per a la maniquea construcció d'uns personatges que prompte van despertar les fílies i les fòbies de la infantilitzada audiència americana.

A més dels personatges dels lluitadors, començaren a tenir un paper cada vegada més destacat en aquesta opereta pugilística els àrbitres, els mànagers i les novies dels lluitadors que participaven en els escàndols i desafiaments absolutament ficticis que precedien cada combat.

qualsevol serial americà. La World Wrestling Federation (WWF) —l'organització que controla les finances i el funcionament d'aquest espectacle— més que lluitadors necessitava guionistes.

L'èxit de les retransmissions dels combats de *wrestling* despertà l'interès del públic americà —sobretot l'infantil— per anar als estadis a presenciar en directe les bromes dels seus herois televisius.

Des que la WWF va transformar la minoritària competició de *catch* en l'impressionant muntatge colorista de la *wrestlingmania* —nom pel qual és conegut i comercialit-

dels més odiats. Perquè aquest és un espectacle eminentment participatiu. Els americans, inflats de xovinisme, disfruten xiulant la paròdica interpretació que de l'himne soviètic fa l'odiada parella Els Bolxevics, o corejant les consignes patriòtiques de l'ex-campió Hulk Hogan.

La darrera edició del campionat mundial de *catch* —Wrestlingmania VI— demostrà clarament la consolidació d'aquest tipus d'espectacle futurista i grandiloqüent entre els americans. El combat pel títol mundial individual que enfrontava Hulk Hogan amb l'indi canadenc

de manera esportiva la dubtosa superioritat del seu rival i anuncià la seua retirada definitiva després d'haver estat durant molt de temps l'invencible campió mundial i el preferit del públic americà.

Uns quants mesos després d'aquest combat, els comentaristes de televisió ja anunciaven que Hulk Hogan vol retornar per a demostrar que és el millor. Mentre el públic americà espera el retorn del seu ídol, la WWF aprofita l'ocasió per fer-se d'or venent tota classe de *souvenirs* i objectes relacionats amb Hulk Hogan i els seus rivals. I és que el *wrestling* s'ha convertit en un gran negoci.

Qui és qui en el món del 'wrestling'

El desaparegut Canal 10 i alguns dels canals europeus que es poden captar per parabòlica —Sky Channel o Supersport— foren els primers a emetre *Superstars of Wrestling*, el programa de mitja hora de la televisió per cable que resumeix els principals combats de la setmana i que inclou abundant informació sobre el món del *catch* americà.

Des de fa alguns mesos Tele 5 també emet aquest espai dins de la banda horària de la seua programació juvenil amb un relatiu èxit d'audiència.

El programa és un estrany híbrid on els realitzadors empen les sofisticades innovacions tecnològiques de les retransmissions esportives americanes i els codis visuals d'USA Today, el més important dels sensacionalistes telediaris *lights* dels Estats Units.

En *Superstars of Wrestling* s'alternen les opinions i entrevistes dels comentaristes oficials de la WWF, Vince Mac Mahon i l'ex-lluitador Jesse Ventura, amb quatre o cinc combats de cinc minuts en les modalitats d'individual i per parelles que són interromputs constantment per breus i histriòniques aparicions dels lluitadors més populars desafiant als seus pròxims rivals i escalfant l'ambient per als enfrontaments de la setmana següent. És una bona manera de mantenir l'interès de l'audiència que segueix el programa com si fos un *culebrón* i de promoure l'assistència als combats que se celebren cada setmana en una ciutat distinta dels Estats Units.

Aquesta és una guia bàsica dels principals protagonistes d'un programa que ha arribat a tenir durant la disputa de la final de *Wrestlingmania VI* una audiència superior als 25

milions d'espectadors a Amèrica del Nord.

Hulk Hogan: Considerat per la revista *Play Boy* com un dels *sex-symbols* del 89, aquest fornit ros californià de 43 anys amb aparença física de deïtat víking, és sens dubte el lluitador preferit de la majoria *wasp*, és a dir, els blancs d'origen anglo-saxó i religió protestant.

Hogan és l'encarnació dels valors tradicionals de l'Amèrica profunda i un model de patriotisme per als joves, com ho demostra el seu darrer film *No Holds Barred* (Lluita sense límits), una mena de còmic hagiogràfic que mitifica la seua figura.

Durant la dècada dels 80, Hogan va contribuir a la construcció de la Catedral del Vídeo Evangèlic participant activament en el programa de televisió del reverend Oral Roberts, un dels caps de la reaccionària i perillosa Majoria Moral.

Paradoxalment, els virils bigots de motorista de Los Angeles i la incipient calvície han convertit Hogan en un ídol per a la comunitat homosexual de la Costa Oest que ha comercialitzat amb èxit un ninot de Hogan en versió gai.

Durant les últimes setmanes la WWF ha organitzat la campanya "Hulk comes back" per tal que el seu lluitador més reconegut torne al ring a reconquistar el títol de campió mundial.

The Ultimate Warrior: L'actual campió és un furiós indi canadenc que invoca l'esperit del Gran Manitú abans de cada combat, encara que pels seus poderosos crits i la seua llarga cabellera podria ser confós amb una figura del *heavy metal*.

L'interès del públic americà en aquest moment se centra a saber si Hogan voldrà retornar per a reconquerir el títol que li va furar L'últim gue-

rrer en *Wrestlingmania VI*.

Big Bossman: Sembla un poc esgarrifant que aquest policia sudista sense escrúpols i amb la feroç aparença d'un torturador de les SS pugui ser un dels ídols del públic infantil. L'especialitat de Bossman consisteix a emmanillar els seus contrincants contra les cordes del ring i apallissar-los sense pietat amb la seua porra entre les protestes de l'àrbitre i el furor del públic que crida: "Bossman read him his rights" (Bossman, llig-li els seus drets.)

The Genius: Vestit amb túnica i barret de graduat universitari americana, aquest arrogant i efeminat lluitador és un dels més odiats pel públic. El fet que el Geni siga una encarnació grotesca de l'alta cultura i el refinament acadèmic és un indicatiu inquietant del menyspreu generalitzat de l'americà mitjà pel món universitari.

Els Bolxevics: Els germans Nikita i Boris Kolovhan han estat durant molt de temps la parella més odiada del *wrestling*. La seua interpretació de l'himne soviètic sobre el ring era unànimement xiulada pel públic, però com sembla que la *perestroika* també ha arribat als quadrilàters, Nikita s'ha separat del seu germà per intervenir dins de la competició individual com tot un exemple de germanor entre soviètics i americans. En l'última aparició va cantar l'himne americà amb llàgrimes als ulls i portant la bandera estrellada. Nikita ja és un ogre bo.

Demolition: A mig camí entre l'estètica del *heavy metal* i els còmics de ciència-ficció, aquesta parella de gladiadors del futur és l'actual campiona de la seua modalitat. Demolition utilitza el mateix maquillatge que va popularitzar el grup de rock Kiss durant la dècada dels setanta.

Lluc Soler